

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 5P/401/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715215679
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Jombíková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2016:6715215679.2

Rozhodnutie

Okresný súd Zvolen v konaní pred samosudkyňou Mgr. Evou Jombíkovou, vo veci starostlivosti o maloletého O. L., E.. XX.XX.XXXX, t.č. Reedukačné centrum S., S. Č.. X, zastúpený opatrovníkom Mesto Krupina, Svätotrojčné námestie 4/4, Krupina, dieťa rodičov O. M., E.. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., Z. Č.. X, t.č. D., A. XX a A. L., E.. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., Č. G. XXXX, za účasti starej matky W. L., E.. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., O.. T.. G. XXX/XX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Krupina na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd u maloletého O. L., E.. XX.XX.XXXX n a r i a d' u j e ústavnú starostlivosť v Reedukačnom centre S., S. Č..X

Matka O. M.Š., E.. XX.XX.XXXX a otec A. L., E.. XX.XX.XXXX sú p o v i n n í prispievať na výživu maloletého O. L., E.. XX.XX.XXXX každý vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, vždy do 20-teho dňa v mesiaci, na účet Reedukačného centra S., S. Č.. X.

Týmto d o c h á d z a k zmene rozsudku OS Zvolen 5P 517/2004-24 zo dňa 17.01.2005 v spojení s rozsudkom OS Zvolen 5P 492/2005-52 zo dňa 27.09.2005.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Krupina podal návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletého s odôvodnením, že tento je od 27.08.2015 na základe predbežného opatrenia OS Zvolen 6P 18/2015 zo dňa 24.08.2015 umiestnený v RC S., kde sa nachádza aj v súčasnej dobe. Rodinu vedú na úrade ako problémovú od roku 1997. Rodičia maloletého nie sú manželia, pričom nežijú v spoločnej domácnosti. Z ich vzťahu pochádza len maloletý O.. Obidvaja požívali alkohol, zanedbávali starostlivosť o maloletého, preto bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke W. L. rozsudkom OS Zvolen 5P 517/2004 zo dňa 17.01.2005, právoplatným dňa 31.01.2005. Rodičia boli zaviazaní plnením vyživovacej povinnosti. Matka je rozvedená, nezamestnaná, býva s priateľom. Vyživovaciu povinnosť si plnila, so synom sa kontaktovala. Okrem maloletého má dve už plnoleté deti z predchádzajúceho manželstva. Tieto boli zverené otcovi. Otec maloletého je nezamestnaný, vyživovaciu povinnosť si plní. Žije v domácnosti so svojou matkou. Stará matka maloletého je vdova a starobná dôchodkyňa. O vnuka sa starala od ranného detstva, pretože rodičia zanedbávali rodičovské povinnosti. Sú s vnukom na seba citovo naviazaní. Maloletý mal diagnostikovanú ADHD, navštevoval psychiatrickú ambulanciu MUDr. Gutenovej vo Zvolene. Nedostatky v správaní stará matka riešila za pomoci úradu, školy a odborných lekárov. Viackrát ho umiestnili na dobrovoľný pobyt do diagnostického centra Ružomberok. Bol hospitalizovaný aj na detskom oddelení psychiatrickej nemocnice prof. Matulaya v Kremnici. Ich úrad uložil aj výchovné opatrenia, a to dohľad. V rodine sa uskutočnili šetrenia, realizovali výchovné pohovory s O. a starou matkou, taktiež s biologickými rodičmi, kedy im bolo poskytnuté

komplexné sociálne poradenstvo. Všetky opatrenia a snaha zainteresovaných subjektov sa míňali účinku a na nápravu správania sa maloletého mali len krátkodobý účinok. V škole nerešpektoval vyučujúcich, následne odmietal chodiť do školy. Udržoval kontakty s nevhodnými kamarátmi, túlal sa s nimi aj po reštauráciách do neskorých nočných hodín, kde požívali alkoholické nápoje. Dopustil sa protiprávneho konania, fyzicky napadol spolužiaka, nožom sa vyhrážal svojej matke. Za prečin výtržníctva je voči nemu vedené trestné konanie. Stará matka požiadala o pomoc pri umiestnení maloletého do zariadenia. Vyjadrila sa, že mu viackrát dala šancu na nápravu, maloletý ju uprosil, sľúbil, že bude poslúchať. Postupne prestal počúvať, odmietal užívať predpísané lieky, utekal z domu. Výchovu už nezvládala, začala mať obavu o jeho ďalší vývin. Z osobného pohovoru s maloletým zistili, že je žiakom prvého ročníka odborného učilišťa pri RC S. v odbore stavebná výroba, učebný odbor ho baví. Vyjadril sa, že cez víkendy chodí na brigády aj mimo zariadenia. Zo správy RC S. zistili, že maloletý sa pomaly adaptoval, s jeho správaním na tento čas nie sú vypuklejšie problémy, voľný čas trávi najmä pozeraním TV a posilňovaním. S pobytom v zariadení nie je spokojný. Za starou matkou mu je smutno. Úrad po konzultácii s pracovníkmi RC S.Š. a starou matkou dospel k záveru, že nariadenie ústavnej starostlivosti je v prospech maloletého aj napriek tomu, že v zariadení sa správa bezproblémovo. Od jeho umiestnenia prešiel len krátky čas na to, aby došlo k výraznej zmene v jeho správaní. Odborníci nepredpokladajú zlepšenie výchovných vplyvov v rodinnom prostredí, nakoľko u maloletého je potrebný pravidelný a systematický režim, dôsledná výchova, ktorá mu bude naďalej poskytovaná v podmienkach RC. Vzhľadom na rodinnú situáciu maloletého bude v najlepšom záujme dieťaťa pokračovať v reedukačnom procese v rámci zariadenia. Z uvedených dôvodov žiadali návrhu vyhovieť, rodičov zaviazat' platením minimálneho výživného vo výške 30% zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa na účet RC S.. Z výsluchu zástupcu navrhovateľa súd zistil, že trvajú na podanom návrhu na nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletého z dôvodu, že náhradná osobná starostlivosť neplní svoj účel, maloletý má poruchy správania, starú matku nerešpektoval, dopúšťal sa trestnej činnosti, mal nevhodné správanie v škole, ako aj dochádzku. Od 27.08.2015 sa nachádza v RC S.. Matka požíva alkohol, nie je schopná sa o dieťa aj vzhľadom na prostredie postarať, otec žije sám, taktiež nie je spôsobilý prevziať osobnú starostlivosť o maloletého. Stará matka s prihliadnutím na problémové správanie, výchovu nezvládala. Z uvedených dôvodov žiadali nariadiť ústavnú starostlivosť v RC S., nakoľko maloletý t.č. už navštevuje 1. ročník SŠ - stavebná výroba, pričom zariadeniu škola problémy neavizovala. Keďže matka poberá invalidný dôchodok vo výške 100,- eur a otec je nezamestnaný, výživné žiadajú určiť od každého vo výške 30% zo sumy životného minima na účet RC S..

Stará matka s návrhom súhlasila, potvrdila, že vnuk ju vôbec neposlúcha, bol doma aj na Vianoce, chodil po nociach s kamarátmi. Čo sa týka matky, je pravdou, že pije, pričom podľa jej vedomostí operovaná nebola, podľa nej je opitá. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súhlasila, keďže sa má podrobiť operácii, aby súd do budúcnosti súd konal a rozhodoval v jej neprítomnosti.

Otec taktiež s návrhom súhlasil, nakoľko je pravdou, že nemá podmienky. Niekedy aj syna volá, nechce ísť k nemu. Pokiaľ je s ním, tak počúva. Je nezamestnaný, žije sám, poberá 117,- eur, z toho platí elektrinu 24,- eur. Výživné na túto dobu starej matke neposiela. Iné vyživovacie povinnosti nemá. Prejavil ochotu platiť výživné 30,- eur.

Na pojednávanie dňa 08.03.2016 sa dostavila matka, ktorá uviedla, že s návrhom súhlasí, nakoľko nemá podmienky. Žije s priateľom. Jej príjem je invalidný dôchodok 101,80 eur, pričom priateľ je PN, má vo vybavovaní čiastočný invalidný dôchodok. Za posledný mesiac nemocenské dávky nepoberal. Mesačne hradia byt 100,- eur, elektrinu 50,- eur. Pokiaľ sa syn nachádzal u starej matky platila výživné, t.č. do zariadenia ho neposiela. Dieťa nenavštevuje v zariadení, pokiaľ príde na prázdniny k starej matke, príde aj k nej. Prispieva na balíky, ktoré sú mu posielané, a to vo výške 20,- až 30,- eur, prípadne poskytne sladkosti a drogériu. Každý mesiac navštevuje MUDr. Haceka, pričom sa snaží riešiť problémy s alkoholom.

Kolízny opatrovník doporučil návrhu vyhovieť s prihliadnutím na vyjadrenie prítomných účastníkov.

Súd výsluchom účastníkov, uznesením OS Zvolen 6P 18/2015, správou úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, rozsudkom OS Zvolen 5P 517/2004, 5P 492/2005, správami zadováženými v priebehu pojednávania mal preukázané, že maloletý bol v minulosti zverený do náhradnej osobnej starostlivosti

starej matke, pričom rodičom bolo určené výživné vo výške 500,- Sk. Následne rozsudkom zo dňa 27.09.2005 č.k. 5P 492/2005-52 boli rodičia zaviazaní prispievať na výživu maloletého sumou 700,- Sk mesačne, každý zvlášť, počnúc dňom 01.10.2005.

Uznesením OS Zvolen 6P 18/2015-85 zo dňa 24.08.2015 bol maloletý predbežným opatrením umiestnený do X. S., S. X z dôvodu, že z podaného návrhu mal preukázané, že s maloletým stará matka mala výchovné problémy, pričom rodičia neboli schopní mu zabezpečiť riadnu starostlivosť a nariadené výchovné opatrenia nespĺnili svoj účel. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.09.2015.

Zo správy o šetrení pomerov súd zistil, že rodinu vedú v evidencii od roku 1999 z dôvodu sociálnoprávnej ochrany. Maloletý sa nachádza na základe predbežného opatrenia v RC S. odo dňa 27.08.2015, kedy bol vyňatý z domáceho prostredia pre výchovné problémy a páchanie trestnej činnosti. Otec je nezamestnaný, poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 55,80 eur, ktorá mu bola znížená za odmietnutie aktivácie. Žije spolu so svojou matkou, ktorej prispieva na domácnosť 30,- eur a platí elektrinu 17,- eur. So synom je v telefonickom kontakte, cez vianočné prázdniny sa stretli osobne. V minulosti si otec vyživovaciu povinnosť plnil. Súhlasil s nariadením ústavnej starostlivosti. Matka žije so svojim druhom, poberá čiastočný invalidný dôchodok vo výške 101,- eur. Žije s druhom, pričom náklady na bývanie platí druh, matka zabezpečuje nákupy potravín, stravy a hygienické prostriedky. Pravidelne užíva lieky, za ktoré platí cca 20,- eur. Matka sa vyjadřila, že s nariadením ústavnej starostlivosti súhlasí, nakoľko by sa o neho nedokázala postarať, dochádzalo medzi nimi ku konfliktom. Minulý rok sa jej vyhrážal nožom, čo rieši aj polícia v Krupine. Výšku výživného ponecháva na rozhodnutie súdu.

Zo správy RC S. súd zistil, že rodičia o maloletého neprejavujú vôbec záujem, nenavštevujú ho, nekontaktujú sa telefonicky, ani písomne. Bol zverený do starostlivosti starej matke, ktorá sa o neho zaujíma, pravidelne telefonuje, posieľa balíky a vianočné prázdniny strávil u nej doma. Výchovu však už nezvláda, vnuk ju nerešpektuje, dopúšťa sa trestných činov a preto doporučil nariadiť ústavnú starostlivosť.

Zo správy o povesti rodičov súd zistil, že títo neboli mestskou políciou riešení za žiaden priestupok.

Zo správy úradu práce, sociálnych vecí a rodiny súd zistil, že matka nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nie je poberateľkou ani dávok vyplácaných úradom. Otec taktiež nie je evidencii uchádzačov o zamestnanie, poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 55,88 eur od 30.09.2015.

Z potvrdenia Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava súd zistil, že matke je v súčasnosti vyplácaný invalidný dôchodok vo výške 101,80 eur, z ktorého nie sú vykonávané žiadne zrážky.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2, písm. c/ Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy

životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že sú splnené zákonné podmienky k zmene predchádzajúceho rozhodnutia s prihliadnutím k tomu, že stará matka výchovu maloletého nezvládla, nakoľko tento ju nerešpektoval, dopúšťal sa aj trestnej činnosti. Súd vychádzajúc zo súhlasu rodičov, starej matky, ako aj doporučení kolízneho opatrovníka a reedukačného centra, mal za to, že je v záujme maloletého, aby bol umiestnený do ústavnej starostlivosti, kde t.č. sa pripravuje už na budúce povolanie.

Súd v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine určil výživné zo strany rodičov v minimálnej výške, t.j. 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa zvlášť, s prihliadnutím k tomu, že príjem matky je len invalidný dôchodok vo výške 101,- eur, otcovi je poskytovaná dávka hmotnej núdzy. Na túto dobu by nebolo v ich možnostiach a schopnostiach prispievať vyšším výživným.

O trovách konania bolo rozhodnuté v súlade s ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., nakoľko konanie sa mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v 5 vyhotoveniach (§ 204 ods. 1, prvá veta O. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., t. j.

- 1) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
- 2) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
- 3) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
- 4) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
- 5) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný

- 6) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
- 7) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
- 8) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), t. j.
  - 1) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
  - 2) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
  - 3) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p.,
  - 4) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).